

Tárgytematika / Course Description

Regionális turisztikai területfejlesztés és térségi menedzsment

KGLM_RKTM034

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Somlyódy dr.Pfeil Edit

Félév / Semester: 2024/25/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 12/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy célja, hogy a turizmus, valamint a területpolitika és a területfejlesztés mint horizontális szakpolitika kapcsolatát megismertesse a hallgatókkal. Ehhez egyrészt az Európai Unió kohéziós és regionális politikájának cél- és eszközrendszerébe, másrészt a területfejlesztés hazai intézményi környezetébe, szereplőibe, finanszírozási mechanizmusába avatja be a hallgatókat. A tárgy a turizmusra mint jelentős nemzetgazdasági ágazatra tekint, ezért fejlesztését összekapcsolja a hálózatosodás igényével, az alulról kezdeményezett stratégiai típusú gazdaságfejlesztés szemléletével és a térségek versenyképességének problematikájával. A tantárgy tárgyalja a turisztikai fejlesztéseknek a településfejlesztéssel és -tervezéssel, a város- és vidékfejlesztéssel való összefüggéseit, továbbá a turizmus szempontjából releváns beavatkozási térségek menedzselésének technikáit. Emellett a tantárgy bemutatja a turizmus állami irányításának eszköz- és intézményrendszerét.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

Témakörök

1. A területfejlesztés fogalma, célja és alapelvei. Az EU regionális politikája.
2. A versenyképesség értelmezése, térségek versenyképessége és annak sikertényezői.
3. A helyi gazdaságfejlesztés szakaszai és lépései.
4. Hálózatok és klaszterek jellemzői, tipizálásuk – a területi verseny új szereplői.
5. Klaszterpolitikák és klaszterfejlesztés.
6. A terület- és településpolitika a közpolitikák rendszerében. A tér, térbeliség és a település fogalma.
7. A magyar településhálózat jellemzői – A városfejlesztés irányai és eszközei.
8. Területi egyenlőtlenségek és kedvezményezett térségek – Falu- és vidékfejlesztés hazánkban.
9. Területi és a települési szintű tervezés mint a területpolitika eszköze. A kormányzati és a helyi tervek egymásra épülése.
10. Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió és a területi, valamint a turisztikai ágazat célrendszere
11. A területfejlesztés intézményei, valamint menedzsmentje.
12. A turizmus állami irányítása és a turizmuspolitika stratégiai irányvonalai.
13. A turizmusfejlesztés beavatkozási térségei és menedzsmentje.
14. Konzultációs óra.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESMENT'S METHOD

Szöbéli kollokviüm a vizsgaidőszakban, előre megadott kérdések alapján.

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további módok: tudásellenőrző kérdések témakörönként.

A szóbéli vizsga anyaga a kötelező irodalom és az órán elhangzott előadások.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

- Smahó Melinda–Rechnitzer János (2011) Területi politika. Akadémiai Kiadó, Budapest. 79–118.
- Lengyel Imre (2010) Regionális gazdaságfejlesztés. Akadémiai Kiadó, Budapest 69–91., 99–139., 225–251.
- Rechnitzer János – Páthy Ádám – Berkes Judit (2014) A magyar városhálózat stabilitása és változása. *Tér és Társadalom* 28 (2) 105–127.
- Finta István (2015) Az integrált terület- és vidékfejlesztés eszközei és korlátai Magyarországon. *Tér és Társadalom* 29. évf. 1. sz. 132–148.
- Szabó Pál (2018) Térszerkezeti kihívások és fejlesztési térségek Magyarországon. *Tér Gazdaság Ember* VI. évf. 2. 35–50.
- Romero-Pablo M. P.–Gómez-Calero, P.–Sánchez-Rivas, J. (2016) Tourism, Competitiveness and Economic Growth: A New Analytical Model. In: (Ed.) Butowski, L.: [*Tourism – From Empirical Research Towards Practical Application*](#). 111–135. DOI: 10.5772/62276
- Michalkó Gábor (2018) *Turizmológia*. 14. Turizmuspolitika. Budapest: Akadémiai Kiadó 219–236.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL

- Mezei C. (2019) *Fejlesztési kényszerpályák*. Dialóg Campus, Budapest.
- Somlyódyne Pfeil E. (2020) A vidéki térségek felzárkóztatásának feltételei és eszközei uniós szemszögből – Visszatérés az endogén erőforrásokra alapozott fejlesztési szemlélettől az újraelosztó támogatáspolitikához Magyarországon. *Tér és Társadalom* 34, 4. 18–44.
- Fekete D.: A Modern városok program jelentősége a hazai városfejlődésben. *Tér és Társadalom* 33, 1, 2019, 27–43.
- Fricke, C. (2015) Spatial Governance across Borders Revisited: Organizational Forms and Spatial Planning in Metropolitan Cross-border Regions, *European Planning Studies*, 23:5, 849-870, DOI:
- Póla P.–Chevalier, P.–Maurel, M.-C. (2015) A LEADER akciócsoportok és partnerségi hálózatok működésének tanulságai Baranya megyében. *Tér és Társadalom* 29. évf. 1. sz. 175–194.
- Servillo, L. –Bruijn, M. (2020) From LEADER to CLLD: The Adoption of the New Fund Opportunities and of Their Local Development Options ESIF 3. 223–233. (Horizon 2020 research and innovation programme under the Marie Skłodowska-Curie Grant Agreement No. 749899.)